

ACC. N:R. 5656

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
Socken: Röke Berättat av: N. William Johansson
Uppteckningsår: 1938 Född år ~87 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kyrkoliv

Innehållsförteckning.

	sid.
Meddelarupplysningar	1
Ringningen med kyrkklockorna (solringning m.m.)	2
Kollektupptagning	7
Nattvardsgång	8

(8 sid.)

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5656

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: N. William Johansson
 Uppteckningsår: 1938 Född år -87 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVMeddelaupplysningar.

Nils William Johansson (f. i Röke 1887), kyrkovaktmästare och larkbovärdare. Har växt upp i socknen. Hans fader var kyrkovaktmästare före N. W. Johansson i socknen. Uppteckningarna efter hr Johansson rör bl. a. ringningen i kyrkklockorna, den även i egenskap av kyrkovaktmästare ställe. Här kan en man ensam ringa båda klockorna till kyrkan så skän även kunden en orgelstamp. Tidigare då båda kyrkorna voro förenade i en, kunde givetvis inte det som nu spelas på orgeln under det att kyrkovaktmästaren tog upp klockorna. Först psalmen kunde inte heller spelas, för än kyrkovaktmäst. kommit ner från tornet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5656

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: N. William Johansson
 Uppteckningsår: 1938 Född år -87 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Ringningen med kyrkklockorna. 1-5

När man "ringer första gång" till gudstjänsten två timmar före gudstjänstens början. Detta med blott den lilla klockan. Sedan ringes "andra gång" en timme före gudstjänstens början. Nu ringes med den största klockan. Sedan samma ringning, när prästen kommer, med båda klockorna. Vid dessa ringningar inte alls någon klämtning. Vid någon gång då det varit mer än en gudstjänst en söndag har det aldrig ringts mer än en gång till denna extra gudstjänst o' har det varit blott någon mindre sammankomst av något slag, så ha vi ej ringt alls.

Vid solringningen klämta vi tio slag. Tre gånger med den stora förest. Sedan tre gånger med den lit-

ACC. N:R. 5656

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: N. William Johansson
 Uppteckningsår: 1938 Född år -87 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

la, ö på te gånger med den stora isen. Inga klämt-
 ning annat än efter solning ringen. Och solring-
 ning ringes vid solnedgången om lördagskvällen
 på ö dag före helgdag. Aldrig har det varit vanligt
 att ringa på morgnarna. Solringning ca 7 min.
 med klämtning ö ringning.

Själringning, en kvart för vuxna perso-
 nes ö 10 min. för barn. Gränsen mellan barn
 ö vuxna, när den är långfirerad. För var det
 en halv timma för vuxna ö en kvart för barn,
 men det är nog en 10 år sedan det ändrades.
 Man klämtas inte alls vid själringning. Ringes
 kl. 1/2 10. Om anmälan skulle komma in e-

ACC. N:R. 5656

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: N. Villiam Johansson
 Uppteckningsår: 1938 Född år ~67 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

3
 när än kl. 10, så bli det inte ringt före än dagen
 efter. På söndagen ringn vi inga självingningar.
 Om någon anmäles död på lördag eller 10,
 så ringes det inte förrän måndag för hö-
 nom. Prästen gör begravningen på söndagen
 som vanligt, men här ringes aldrig under
 sakrätelsen.

Vid begravningar. När begravningen är
 ute, rings det två gånger. Den gång när man
 kommer med liket. Man böjar när man är
 den. Man berättar att när de ha en 5 minuters
 väg till gravsten böjar man ringningen. Sedan
 ringes mer i ungef. 5 min. sedan prästen lyst

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5656

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: N. William Johansson
 Uppteckningsår: 1938 Född år -87; Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

4

frid över döfvel. När begravningen är inne i kyrkan, ringes man dels dessa båda gånger o sedan blir det även ytterligare en ringning, när processionen går ut ur kyrkan o till grav-
 ven. Vid begravningar, alltid med båda
 klokkorna.

Klämtning förekommer således blott vid sol-
 ringa. Ett slag - det var sedan medan man ha-
 de den gamla kyrkan med blott en klocka -
 då gick klämtningar bort här, men sedan så
 återupptogs den igen.

Vid förekommande edsvärd, ringes man
 några slag först, men sedan blir det ute stu-

ACC. N:R. 5656

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
Socken: Röke Berättat av: N. William Johansson
Uppteckningsår: 1938 Född år ~87 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

5
Lande klämtningar. - Ursprungligen klämtade
man på olika sätt, om eldsvidan var i öster,
väster, norr eller söder, men så har vi det inte nu
mer.

Vid årskifte ringes vi. Det har vi gjort i ca
10 års tid. Då ringes vi först ö så klämtas vi 12
slag. Ringes med lilla klockorna ö klämtas
med den stora.

Sägner förmåler att den gamla klockan - lilla
klockan - skall vara gjuten i en backe på Kloc-
karebostället ägar nära kyrkan, som kallas
Klocke kull.

ACC. N:R. 5656

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: N. William Johansson
 Uppteckningsår: 1938 Född år -87 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Kollektupptagning

Kollekten upptogs alltid av kyrkovaktmästare med hufvud, i bland av kyrkvärdarna. Ibland av kyrkovaktmästare och kyrkvärd. Både kyrkvärdarna är minst en gång i kyrkan.

Hävarna hos församlingen i cirka 16 år sedan. Innan de församlingen lades kollekten i skilda vid utgångarna.

I gamla kyrkan stod en fästingböss av en höstare, fastgjord vid en av bänkarna, vid dörrer mellan kyrkan och vapenhuset.

Det brukar vara på prästens initiativ när kyrkvärdarna någon gång tagit upp kollekten.

ACC. N:R. 5656

Landskap: Skåne Upptecknat av: Lage Nilsson
 Härad: Västra Göinge Adress: Gårdby
 Socken: Röke Berättat av: N. William Johansson
 Uppteckningsår: 1938 Född år - 87 i Röke sn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Nattvadsgång.

Anteckning till nattvadsgång förekommer ej mer nu. Den bortades sakta av sig själv ö det är svårt att säga någon bestämd tid som den upphörde.

De äldre gifta brukar men dels gå först till nattvaden. Bland ogifva gå även karlar ö kvinnor samtidigt fram. Man kan direkt inte iakttaga all det iaktages någon särskild ordning mellan nattvads gästerna, när de lägga sig vid arbetunden, utan de lägga sig där som det faller sig bäst. Därunder så har man särskild man folks- och fruntimmers. sida i vad det gäller härbärda uti kyrkan.